

Čís. 1551.

Důvodu zmatečnosti čís. 1 Šu 281 tr. ř. nelze uplatňovati, nenavrhl-li obžalovaný vyloučení soudce, ač zvěděl o vylučujícím důvodu (§ 68 čís. 1 tr. ř.) sice teprve po skončení ústního přeličení, avšak ještě před prohlášením rozsudku.

Zmatek vnitřního rozporu (§ 281 čís. 5 tr. ř.) předpokládá, že si odporuje výrok soudu o rozhodných s k u t k o v ý c h (nikoliv právních) okolnostech.

Ideální souběh zločinu veřejného násilí podle Šu 87 tr. zák. s přečinem shluknutí podle Šu 279 tr. zák.

Skutková podstata Šu 87 tr. zák. po stránce subjektivní nevyžaduje, by pachatelův úmysl směřoval k přivodění nebezpečí, v Šu 85 b) tr. zák. uvedeného; stačí, byl-li si vědom možnosti, že z jeho činu může takové nebezpečí vzejíti a přes to čin předsevzal.

(Rozh. ze dne 15. března 1924, Kr I 385/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním ličení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 3. dubna 1923, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle Šu 87 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl. Zmateční stížnost, pokud napadla rozsudkový výrok, odsuzující stěžovatele pro přečin dle Šu 279 tr. zák., zavrhl.

D ů v o d y:

Zmatek dle Šu 281 čís. 1 tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že druhý votant súčastnil se rozhodování, ačkoliv dle svého prohlášení vůči obhájci, že byl »u toho«, že tudíž byl ve Vodičkové ulici a ví »jak to bylo«, jsa svědkem činu, o který šlo, byl vyloučen dle Šu 68 čís. 1 tr. ř. z rozhodování. Výrok ten pronesl prý tento přísedící, když odcházel po závěrečných řečech obou stran jako poslední k poradě, takže obhájce, jemuž okolnost ta dříve nebyla známa, neměl již příležitosti žádati za jeho vyloučení. Stěžovatel jest na omylu. Již z vývodů jeho plyne, že dověděl se o okolnosti, na niž se dovolávaný zmatek zakládá, sice po skončeném průvodním řízení, však ještě za hlavního přeličení, takže měl příležitost žádati ihned za vyloučení naznačeného soudce a to v nejzazším případě před prolašování rozsudku. Neučinil-li toho stěžovatel přes to, nutno poukázati k tomu, že dle výslovného ustanovení Šu 281 čís. 1 tr. ř., pro důvody zmatečnosti tam uvedené lze rozsudku odporovati jen tehdy, uplatňoval-li stěžovatel okolnost, na niž se zmatečnost zakládá, hned, když o ní zvěděl, a jest tedy dovolávaný důvod zmatečnosti zřejmě neopodstatněn.

Není tu ani důvodu zmatečnosti podle Šu 281 čís. 5 tr. ř., jež stížnost snaží se především odůvodniti tím, že nebylo prý vůbec zjištěno a není ve spisech obsaženo tvrzení rozsudku, že zástup několikatisícový, rozčilený projevy na žofínské schůzi, valil se ulicí směrem k Václavskému náměstí, že jednání obžalovaného stalo se v této rozčilené si-

tuaci a že jen náhodou se stalo, že zůstalo okolím nepovšimnuto, ač mohlo mít nedozírné následky. Stížnost patrně zamýšlí tím uplatňovati, že pro tyto okolnosti nejsou uvedeny v rozsudku důvody. Dlužno však poukázati k tomu, že nalézací soud je vyvozuje z děje, jak jej uznal za prokázaný na základě výpovědi svědka V-y, který udal, že byl na schůzi na Žofíně, že s davem šel až do Vodičkovy ulice, že od Václavského náměstí přijížděla jízdní stráž, chtějíc účastníky rozehnati, že následkem toho nastala tlačence a že tu obžalovaný vyňal z kapsy revolver a křičel: »tohle si máme nechat líbit?« a že si kolemstojící toho ani nevšimli. Tyto okolnosti odůvodňují však úplně napadené skutkové závěry, soudem z nich vyvozené. Pokud stížnost s hlediska téhož důvodu zmatečnosti rozsudku dále vytýká, že odporuje sobě v tom, pokud stěžovatele uznal vinným, jak zločinem podle §u 87 tr. zák., tak přečinem podle §u 279 tr. zák., uplatňuje vnitřní rozpor právní, neprovádí však dovolávaného zmatku podle zákona, ježto zmatek ten předpokládá, by sobě odporoval výrok soudu o rozhodných s k u t k o v ý c h (nikoli právních) okolnostech. Pokud však tím brojí proti současnému použití §§u 87 a 279 tr. zák., uplatňuje zmatek podle §u 281 čís. 10 tr. ř., jehož se mimo to též dovolává tvrzením, že výrok obžalovaného lze nanejvýše podřaditi pod skutkovou podstatu přečinu podle §u 279 tr. zák. a že rozsudek marně prý snaží se ustrojiti ideální souběh s §em 87 tr. zák.; tu dlužno poukázati k tomu, že možnost souběžného použití §§u 87 a 279 tr. zák. plyne již z ohrožení, po případě porušení dvou statků právních činem, stěžovateli za vinu kladeným, jednak tělesné neporušenosti jiných a na straně druhé veřejného pokoje a řádu. Neboť lze vybízeti ku společnému zprotivení se osobám v §u 68 tr. zák. jmenovaným, aniž by bylo zároveň třeba ohrožovati tělesnou neporušenost jejich neb jiných osob. Co se týče posléze uplatňovaného důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., zmateční stížnost ohledně přečinu podle §u 279 tr. zák. sama vůbec neuvádí, v čem spatřuje tento důvod, neprovádí ho tedy ohledně tohoto trestného činu vůbec. Ohledně zločinu podle §u 87 tr. zák. namítá stížnost, že není prokázáno ani, že čin obžalovaného stal se za takových okolností, že mohl mít v zápětí nebezpečí v §u 85 b) tr. zák. uvedeného, ani že obžalovaný čin svůj předsevzal ze zlomyslnosti. V onom směru jest stížnost zřejmě neodůvodněna, i stačí poukázati na uvedené již skutkové závěry nalézacího soudu, jež úplně ospravedlňují podřadění činu obžalovaného pod skutkovou podstatu zločinu podle §u 87 tr. zák. po stránce objektivní, uváží-li se obzvláště, že rhetorická otázka obžalovaného sama mohla býti podnětem k útoku na stráž, a jaké následky útok takový nebo rána, byť i náhodou v tlačenci vyšlá, mohly mít pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost nejen strážníků, nýbrž také útočníků a jiných osob. K druhé námitce, že není prokázáno, že obžalovaný čin svůj spáchal ze zlomyslnosti, dlužno podotknouti, že skutková podstata zločinu dle §u 87 tr. zák. po stránce subjektivní nevyžaduje, aby pachatelův úmysl směřoval k přivodění nebezpečí v §u 85 b) tr. zák. uvedeného, jak stěžovatel patrně míní, nýbrž že stačí, byl-li si pachatel vědom možnosti, že z jeho činu může povstati takové nebezpečí, a předsevzal-li přes to čin, z něhož hrozí nebezpečí naznačeného rázu. Stížnost vytýká pouze, že »zlo-

myslnost« obžalovaného nebyla prokázána; ježto však tím zřejmě má na mysli, že skutková podstata zločinu §u 87 tr. zák. po stránce subjektivní nebyla zjištěna, dlužno zmíněnou výtku pojímati též v tom smyslu, že nebylo zjištěno pachatelovo vědomí, že jednáním jeho mohlo býti přivoděno nebezpečí v §u 85 b) tr. zák. uvedené. V tomto směru však jest stížnost odůvodněna, ježto se rozsudek otázkou subjektivní viny obžalovaného skutečně vůbec neobíral a nezjistil, že si obžalovaný byl také vědom toho, že z činu jeho mohlo vzejíti nebezpečnost života nebo bezpečnosti těla lidského, jak se mu klade za vinu. Bylo proto zmateční stížnost, pokud napadá výrok, odsuzující stěžovatele pro přečin podle §u 279 tr. zák., dílem jako bezdůvodnou, dílem jako vůbec po zákonu neprovedenou zavrhnouti, pokud však odporuje výroku, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §u 87 tr. zák., bylo jí vyhověti a rozsudek v tomto výroku, jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisících zrušiti. Jelikož však, jak uvedeno, v rozhodovacích důvodech napadeného rozsudku nejsou zjištěny veškeré skutečnosti, jež při správném použití zákona měly by býti základem nálezu, nemůže zrušovací soud ve věci samé rozhodnouti a bylo proto věc vrátiti prvému soudu, by v objemu zrušení tuto znovu projednal a o ní rozhodl (§ 288 čís. 3 tr. ř.).

Čís. 1552.

Pod skutkovou podstatu zločinu §u 199 a) tr. zák. spadá nepravdivá výpověď, třebaš ji svědek odvolal, však teprve po skončení výslechu splněním formalit, v §u 105 tr. ř. nařízených.

(Rozh. ze dne 15. března 1924, Kr I 516/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 18. června 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ů 197, 199 písm. a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížností dovolávaný důvod čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. předpokládá, že nalézací soud porušil zákon nebo nesprávně ho použil co do otázky, je-li skutek, obžalovanému za vinu daný, trestným činem, před soud příslušejícím. Zmatek lze doličiti výhradně jen srovnáním skutkového děje, napadeným rozsudkem zjištěného, v jeho celistvosti se zákonem. Pokud tedy stížnost dokazuje a pak ve hmotněprávních vývodech k tomu připojených předpokládá, že stěžovatel nebyl sobě v době výslechu vědom, že jde o výslech svědka soudem, neprovádí, odchylujíc se od opačného předpokladu nalézacího soudu, dovolávaného hmotněprávního důvodu zmatečnosti po zákoně. Dotčené vývody musí tedy zůstatí nepovšimnuty. Zákonné provádění zmateční stížnosti z důvodu čís. 9 a) lze spatřovati toliko v námitce, že dodatečná oprava nepravdivého seznání svědeckého vylučuje závěr, že jde o výpověď